

MAGAZINE 35

 DE KAMER BE
LA CHAMBRE BE

Magazine van de Kamer van volksvertegenwoordigers
Februari 2026

© actris.brussels

Werkloosheidstelsel hervormd

Wanneer de regering groen licht moet krijgen

Ontsnappen vanaf nu strafbaar

Een jaartje bij het leger

COLOFON

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Nicole Marquet, adjunct-griffier
van de Kamer van
volksvertegenwoordigers

REDACTIE

Dienst Public Relations en
Internationale Betrekkingen
Tel.: 02 549 90 46
communication@dekamer.be

WERKTEN MEE AAN DIT NUMMER:

Lorenzo Briganti, Anne Coppens,
Denis Gousset, Michel Lecluyse,
Bart Loos, Isabelle More,
Tom Van Acker, Sébastien Van
Koekenbeek, Mireille Van Wilderode,
Aurore Volders, Eva Weyns en
Tamara Wuytack

FOTO'S

Adobe Stock, Belga Image,
Inge Verhelst

VORMGEVING EN ILLUSTRATIES

Julien Cleys, Antoine Marcelis,
Bart Van de Steene, Johan Wynen en
Mohamed Yahiaoui

DRUK

Prepress en drukkerij van de Kamer

*De redactie werd afgesloten op
16/01/2026*

Inhoud

- 6** Wanneer de regering groen licht moet krijgen van de Kamer
- 12** Hervorming van het werkloosheidsstelsel
- 15** Een jaar bij het leger?
- 18** De uitstap uit kernenergie teruggedraaid
- 20** Meer mogelijkheden voor jobstudenten
- 22** Herinneringen levendig houden
- 23** Een petitie indienen in de Kamer
- 24** Ontsnappen vanaf nu strafbaar
- 26** Als we nu eens treinpunten zouden invoeren?
- 27** Activiteit voor scholen

WOORD VOORAF

Beste lezer,

Wie het nieuws volgt, weet dat 2026 stevig van start is gegaan. Op politiek vlak is er veel gebeurd – eigenlijk zoveel dat “veel” een understatement is. In amper drie weken tijd verschoof de internationale orde fundamenteel. Wat jarenlang vanzelfsprekend leek, staat plots opnieuw ter discussie.

De beginselen waarop de wereldorde na de verschrikkingen van de Tweede Wereldoorlog werd gebouwd – internationale rechtsregels, respect voor de territoriale integriteit en de zelfbeschikking der volkeren – zijn niet langer vanzelfsprekend. Dat is geen ver-van-mijn-bedshow. De wereld waarin u studeert, zult werken en leven wordt daardoor rechtstreeks beïnvloed.

Het is in zo’n tijden belangrijk om niet cynisch te worden, maar wel kritisch te blijven. Regels en democratische afspraken verdienen respect, ook al moeten ze mee evolueren met hun tijd. Democratie en de principes van multilateralisme zijn geen museumstuk uit de twintigste eeuw, maar een systeem dat voortdurend onderhoud vraagt. Dat kost soms tijd en moeite, en ja, het kan traag aanvoelen.

Ook de Kamer werkt niet altijd snel. Debatten duren vaak lang, wetten worden uitgebreid besproken, Kamerleden gaan niet over één nacht ijs. Dat kan frustrerend lijken, maar die traagheid is tegelijk een kracht. Ze zorgt ervoor dat macht gecontroleerd wordt en dat beslissingen niet lichtzinnig genomen worden. In dit magazine ontdekt u hoe het parlement de regering controleert en waarom volksvertegenwoordigers het laatste woord hebben over de besteding van belastinggeld.

Daarnaast vindt u in dit nummer een overzicht van een aantal maatregelen die onlangs werden goedgekeurd. Politiek bepaalt gelukkig niet alles in ons leven, maar beïnvloedt wel meer dan we soms beseffen. Daarom kan het geen kwaad om te begrijpen hoe die beslissingen tot stand komen.

Mijn grootste hoop is dat dit magazine u niet alleen informeert, maar ook inspireert om zich maatschappelijk te engageren. Dat kan binnen maar ook buiten de partijpolitiek. Wie zich inzet in het middenveld, in een jeugdbeweging, vereniging of lokale organisatie, kan evenzeer een verschil maken. We leven tenslotte niet alleen voor onszelf.

Veel leesplezier!

Peter De Roover

Kamervoorzitter

**WANNEER DE REGERING GROEN LICHT
MOET KRIJGEN VAN DE KAMER**

In België kan een regering niet alles in haar eentje beslissen. Om aan de slag te kunnen gaan – en haar beleid te kunnen uitvoeren – moet ze groen licht krijgen van het parlement. In het geval van de federale regering is dat de Kamer. Die goedkeuring wordt gevraagd op verschillende momenten: meteen na de vorming van de nieuwe regering en vervolgens bij het begin van elk parlementair jaar.

1 EERSTE GROEN LICHT: DE VERTROUWENSSTEMMING

Wanneer een nieuwe federale regering wordt gevormd, leggen de ministers de eed af bij de Koning en vervolgens komen ze naar de plenaire vergadering van de Kamer. De premier stelt er het **regeerakkoord** voor, dat zijn de politieke plannen waarover de regeringspartijen een akkoord bereikt hebben en de projecten die ze tijdens hun mandaat willen uitvoeren. Na afloop van de zogenaamde **regeringsverklaring** vraagt de premier om het vertrouwen van de Kamer. En dan wordt er gedebatteerd. De Kamerleden stellen vragen aan de ministers en verwoorden hun standpunten over bepaalde thema's van het regeerakkoord. Na afloop van deze debatten is er de **vertrouwensstemming**. Als de meerderheid van de Kamerleden haar vertrouwen in de regering uitspreekt, kan de regering aan de slag wetende dat ze de steun van de Kamer geniet.

Is een nieuwe regering verplicht om het vertrouwen te vragen?

In feite staat er nergens in de Grondwet dat de federale regering het vertrouwen van de Kamer moet vragen. We hebben het hier over een regel die in de loop der jaren is ontstaan door gebruik en praktijk.

Het is eigenlijk heel logisch dat de regering het vertrouwen van de Kamer vraagt: zo verzekert zij zich ervan dat ze - in principe - steun krijgt wanneer ze wetsontwerpen indient om haar beleid uit te voeren.

Wat is het principe hierachter?

Het verlenen van vertrouwen – en indien nodig het vertrouwen terug intrekken – maakt deel uit van de controle die de Kamer uitoefent op de regering. Artikel 101 van de Grondwet bepaalt dat ministers verantwoording verschuldigd zijn aan de Kamer. Dit wil zeggen dat ze rekenschap moeten afleggen aan de Kamer en dat de Kamer gedurende het hele bestaan van de regering controle uitoefent op de regering.

Waarom in de Kamer?

België is een representatieve parlementaire democratie. De burgers nemen deel aan de politieke besluitvorming via hun vertegenwoordigers, die ze om de vijf jaar tijdens de verkiezingen aanduiden. Op federaal niveau zijn dat de 150 volksvertegenwoordigers die samen de Kamer van volksvertegenwoordigers vormen en beslissingen nemen namens de burgers die zij vertegenwoordigen. De volksvertegenwoordigers worden dus door de burgers gekozen, terwijl de ministers door de Koning benoemd worden. Door het vertrouwen te vragen van degenen die de burgers vertegenwoordigen, krijgt de regering (indirect) legitimiteit.

Elk jaar dezelfde oefening

Elke tweede dinsdag van oktober, bij het begin van het parlementaire jaar, komt de premier naar de Kamer voor een regeringsverklaring. Het principe is hetzelfde: de premier stelt de politieke plannen van zijn regering voor – ditmaal voor het komende jaar – en vraagt het vertrouwen van de Kamer. In navolging van de Angelsaksische wereld wordt deze jaarlijkse regeringsverklaring ook wel **‘State of the Union’** genoemd.

In 2025 kwam de regering haar regeringsverklaring niet op de tweede dinsdag van oktober voorstellen, maar zes weken later. De begrotingsonderhandelingen hadden namelijk langer geduurd dan verwacht.

Is dat altijd zo geweest?

Nee, dat is niet altijd zo geweest. Pas na de Eerste Wereldoorlog kwam deze praktijk in zwang, met de opkomst van nieuwe politieke partijen en coalitie-regeringen van twee of drie (en later meer) partijen. Toen ontstond de behoefte om de steun van de Kamer te ‘testen’ alvorens aan het werk te gaan. Deze traditie is inmiddels zo ingeburgerd dat we ons vandaag moeilijk kunnen voorstellen – ook al is het theoretisch mogelijk – dat een regering niet om het vertrouwen van de Kamer zou vragen.

Wat als de Kamer geen vertrouwen in de regering meer heeft?

Het vertrouwen van de Kamer formeel verkrijgen is één ding, maar het moet ook behouden blijven. De Kamer kan dit vertrouwen op elk moment intrekken, zowel voor een enkele minister als voor de hele regering. Kamerleden dienen dan een “motie van wantrouwen” in, waarin ze vragen om het vertrouwen in de regering of een van haar ministers in te trekken. Als deze motie door een meerderheid van de Kamerleden wordt aangenomen, valt de regering of moet de minister worden vervangen. Deze situatie is te vergelijken met die van een trainer van een voetbalclub: wanneer de club van mening is dat de strategieën van de trainer niet of niet meer werken, wordt hij ontslagen.

2 VERTROUWEN KRIJGEN VOOR DE PLANNEN, MAAR OOK VOOR DE CENTEN: GROEN LICHT VOOR DE BEGROTING

Het vertrouwen van de Kamer krijgen is een eerste stap, maar dat is niet voldoende: de regering moet ook geld hebben om haar projecten uit te voeren. Daarom moet zij – dit keer is het een verplichting – haar ontwerpbegroting voorleggen aan de Kamer. Soms een eerste begroting bij haar aantreden, bijvoorbeeld wanneer dit aan het begin van het jaar gebeurt, en daarna jaarlijks.

De **begroting** is een raming van inkomsten en uitgaven voor het volgende jaar. De regering raamt haar financiële inkomsten (door de federale staat geïnde belastingen en heffingen) – en de uitgaven die zij voorziet voor de financiering van de openbare diensten, de sociale zekerheid, justitie, politie en defensie, mobiliteit, milieu, enz. En ze legt al die cijfers voor aan de Kamer.

De begroting is een echt politiek instrument dat de politieke keuzes en prioriteiten van de regering weergeeft. Terwijl de regeringsverklaring de grote lijnen van het regeringsbeleid schetst, worden in de begroting de projecten concreet uitgewerkt en becijferd. Daarom moet elke minister ook een **'beleidsnota'** indienen, waarin hij of zij gedetailleerd beschrijft welke projecten hij of zij met het toegewezen geld wil uitvoeren.

Groen licht uiterlijk op 31 december

Gedurende meerdere weken buigen de commissies in de Kamer zich, in aanwezigheid van de ministers, over de ontwerpbegroting en de beleidsnota's. Vervolgens vindt er een debat plaats in de plenaire vergadering dat wordt afgesloten met een stemming: als de meerderheid van de Kamerleden 'voor' stemt, is de begroting aangenomen.

De stemming over de begroting moet uiterlijk op 31 december plaatsvinden, zodat de regering bij het begin van het nieuwe jaar over de financiële middelen beschikt om haar beleid uit te voeren.

22 Vernieuwing van hoofdmaterieel			
Investeringssteun in het kader van de essentiële veiligheidsbelangen (EVB)	50 22 51.12.01	lim	- 23.288
Aankoop van vervoermaterieel	50 22 74.10.01	lim	189 158.103
Aankoop van vervoermaterieel	50 22 74.10.08	fon	-
Aankoop van vervoermaterieel	50 22 74.10.09	fon	-
Aankoop van overig materieel dat deel uitmaakt van de vaste kapitaalvorming	50 22 74.22.01	lim	13.475 76.868
Aankoop van informaticamaterieel	50 22 74.22.04	lim	- 33
Kapitaalinvesteringen - Specifiek militair materieel	50 22 74.70.01	lim	78.011 601.925

Waarom moet de Kamer zich uitspreken over de begroting?

Ook dat maakt deel uit van de parlementaire controle die de Kamer uitoefent op de federale regering. We hebben het hier over begrotingscontrole. De Kamer gaat na of de doelstellingen van de regering relevant zijn, of de toegekende bedragen toereikend en geschikt zijn en of de uitgaven redelijk zijn. Met andere woorden, of de overheidsmiddelen goed worden besteed. Het is een van de belangrijkste momenten van het parlementaire jaar.

Wat als de begroting niet goedgekeurd is op 31 december?

Dat gebeurt wel eens. Ofwel omdat de begrotingsonderhandelingen langer duren dan verwacht (zoals in het najaar van 2025), ofwel omdat er na de federale verkiezingen nog geen nieuwe regering is. De vorige regering blijft dan aan, maar met zeer beperkte bevoegdheden waardoor ze geen begroting mag opmaken. Er wordt dan een overgangsoptie toegepast: de **'voorlopige twaalfden'**. De Kamer geeft aan de regering toestemming om elke maand een twaalfde van de uitgaven van het voorgaande jaar uit te geven, en geen cent meer. Er mogen geen nieuwe uitgaven worden gedaan. Dit systeem voorkomt chaos en zorgt voor de continuïteit van de Staat, met name de betaling van sociale uitkeringen en salarissen.

3 REGELMATIG GROENE LICHTJES: DE STEMMING OVER WETSONTWERPEN

Samengevat: permanente controle met kennis van zaken

Dat is dus waarom ministers zo vaak in de Kamer zijn. Ze moeten groen licht krijgen van de Kamer en ervoor zorgen dat het licht niet op rood springt.

Om haar controlebevoegdheid naar behoren uit te oefenen, beperkt de Kamer zich niet tot het uitspreken van vertrouwen en het goedkeuren van wetsontwerpen, maar informeert zij zich voortdurend over wat de regering allemaal doet. De Kamerleden stellen de ministers dan ook talrijke vragen over hun werk.

De federale regering is dus geen leider die alles alleen beslist. De Kamer moet de regering haar vertrouwen geven en de regering controleren en kan de regering zelfs sanctioneren.

De regering is verantwoording verschuldigd aan diegenen die de burgers vertegenwoordigen. Dit is een van de belangrijkste principes van de parlementaire democratie.

Om hervormingen door te voeren, moet een minister meestal bestaande wetten wijzigen of nieuwe wetten maken. Hij doet dit door een wetsontwerp in te dienen bij de Kamer: een document waarin zijn plan wordt vertaald in gedetailleerde maatregelen. Dit wetsontwerp moet verplicht groen licht krijgen van de Kamer voordat het een wet wordt die geldt voor alle Belgen.

Een voorbeeld

Laten we het voorbeeld nemen van een minister die een wetsontwerp indient om cyberpesten tegen te gaan. In het wetsontwerp zal eerst zo goed mogelijk gedefinieerd worden wat precies onder cyberpesten wordt verstaan. Vervolgens worden de maatregelen beschreven die nodig zijn om cyberpesten te voorkomen en de maatregelen die moeten worden genomen als cyberpesten toch voorkomt: hoe slachtoffers aangifte kunnen doen, welke straffen er op dergelijke feiten staan, hoe het onderzoek verloopt... Ten slotte kan ook de datum worden bepaald waarop de nieuwe regels in werking treden.

In de Kamer wordt een wetsontwerp eerst zorgvuldig onderzocht door de commissie die bevoegd is voor dat onderwerp. De commissieleden kunnen wijzigingen voorstellen via zogenaamde amendementen. Vervolgens stemt de commissie over de tekst. Als de tekst aangenomen is, gaat hij naar de plenaire vergadering, waar de finale stemming plaatsvindt. Zolang het wetsontwerp niet aangenomen is door de plenaire vergadering van de Kamer, kan de regering haar wetsontwerp niet uitvoeren.

Komt een wetsontwerp altijd van één minister?

Nee, het is niet ongebruikelijk dat een wetsontwerp door meerdere ministers wordt ondertekend. Dat kan zijn omdat het gaat over een probleem dat meerdere ministers aangaat (een wetsontwerp over de veiligheid van haveninstallaties had betrekking op maar liefst zes ministers). Het kan ook zijn omdat het wetsontwerp over zeer uiteenlopende kwesties gaat, zoals het ontwerp van programmawet dat de hervorming van de werkloosheidsuitkeringen bevat, waarover we verder in dit magazine meer vertellen.

TIJD OM TE STEMMEN

De 150 Kamerleden vertegenwoordigen een grote verscheidenheid aan meningen en politieke strekkingen. Het is dus een stemming die zal bepalen of de parlementsleden groen licht geven (of niet) aan de plannen van de federale regering. We herhalen daarom nog even hoe zo'n stemming precies verloopt. Twee begrippen zijn van belang:

- het quorum, d.w.z. het minimumaantal Kamerleden dat aanwezig moet zijn op het ogenblik van de stemming. Dat voorkomt dat beslissingen door een klein aantal volksvertegenwoordigers worden genomen.
- de meerderheid, d.w.z. het aantal uitgebrachte stemmen dat nodig is om een beslissing goed te keuren.

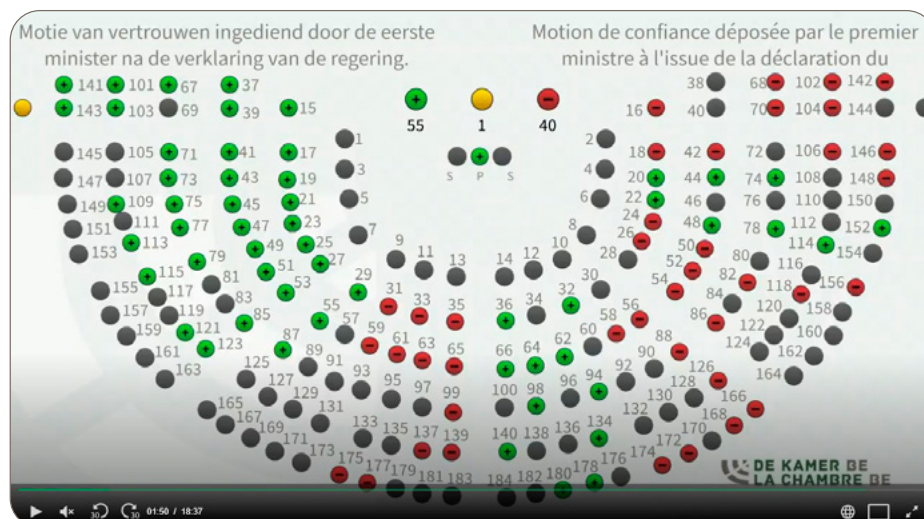
In de meeste gevallen worden beslissingen met een volstrekte meerderheid genomen:

- minstens de helft + 1 van de Kamerleden moet aanwezig zijn
- & minstens de helft + 1 van het totaal aantal uitgebrachte (voor- en tegen-) stemmen moet een ja-stem zijn.

In sommige gevallen is er een bijzondere meerderheid vereist, bijvoorbeeld bij een herziening van de Grondwet: daarvoor moet minstens twee derde van de Kamerleden aanwezig zijn en is er een tweederdemeerderheid van de uitgebrachte stemmen nodig. In andere gevallen is er een versterkte gekwalificeerde meerderheid vereist, waarbij er voor zowel de aanwezige leden als de uitgebrachte stemmen gekeken wordt naar de aantallen in elke taalgroep. Meestal wordt er in de plenaire vergadering elektronisch gestemd, waarbij de Kamerleden drie mogelijkheden hebben:

 een ja-stem een nee-stem zich onthouden

Door zich niet uit te spreken kan een Kamerlid aangeven dat hij zich van zijn fractie wil distantiëren of dat hij de goedkeuring van een wet niet in de weg wil staan, ook al vindt hij die wet zelf niet perfect. Onthoudingen worden niet in rekening gebracht bij de berekening van de meerderheid (maar het Kamerlid telt wel mee voor het quorum).

HERVORMING VAN HET WERKLOOSHEIDSTELSEL

Begin februari 2025 trad de regering-De Wever aan. Een van de plannen die ze aankondigde in het regeerakkoord was de hervorming van het werkloosheidsstelsel, met als meest opvallende maatregel de beperking van de werkloosheidsuitkering in de tijd. In de Kamer zorgde de hervorming voor heftige debatten tussen voor- en tegenstanders. De nieuwe regelgeving treedt in werking op 1 maart 2026, maar sommige overgangsmaatregelen zijn al begin 2026 ingegaan.

Wat verandert er precies?

Een fabriek die de deuren sluit, een bedrijf dat zijn boekhouding verhuist naar een ander – goedkoper – land, een marketingbureau dat een belangrijke klant verliest, de druk van aandeelhouders om te besparen, een ongunstige jaarlijkse functie-evaluatie... er zijn heel wat situaties waardoor iemand zijn werk kan verliezen. Die persoon kan dan recht hebben op een werkloosheidsuitkering.

Niet meer levenslang

Om recht te hebben op een werkloosheidsuitkering moet je aan een aantal voorwaarden voldoen. Zo moet je bijvoorbeeld in loondienst hebben gewerkt (dus niet als zelfstandige), minstens 312 dagen voorafgaand aan de uitkeringsaanvraag aan het werk geweest zijn en niet zelf ontslag hebben genomen. Afhankelijk van het loon dat je verdiende, je gezinssituatie en je beroepsverleden krijg je dan een bepaalde uitkering. De uitkeringen zijn degressief: dat betekent dat het bedrag na verloop van tijd vermindert.

In het verleden kende de overheid via de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA) die uitkeringen eigenlijk toe voor onbeperkte tijd. Je kon met andere woorden tot aan je pensioen een uitkering krijgen. Daar brengt de huidige regering met de hervorming van het werkloosheidsstelsel verandering in.

Waarom hervormen?

De regering heeft drie hoofdredenen voor deze hervorming.

- 1.** In de eerste plaats wil ze meer mensen aan het werk krijgen. Het streefdoel is om tegen 2029 de arbeidsgraad op te trekken naar 80%. Hoe meer mensen werken, hoe meer mensen (via belastingen op hun loon) bijdragen aan de sociale zekerheid.
- 2.** Bij een hogere arbeidsgraad moet de overheid minder uitkeringen uitbetalen. Ook dat komt de overheidsfinanciën ten goede.
- 3.** De regering wil het systeem moderniseren, logischer en efficiënter maken.

Welke maatregelen?

De grootste wijziging is de beperking van de uitkeringsduur tot maximaal 24 maanden.

Ons land was een van de weinige, zo niet het enige land – zeker in de Europese Unie – waar de uitkering niet beperkt was in de tijd. Door de uitkering te beperken in de tijd, zullen werklozen sneller op zoek gaan naar werk, is de redenering. Tijdens de bespreking in de Kamer kwam naar voren dat wie langer werkloos is moeilijker opnieuw een job vindt.

Er zijn weliswaar uitzonderingen op die regel van 24 maanden. Zo zullen werkzoekenden die een opleiding volgen in een knelpuntberoep langer een werkloosheidsuitkering kunnen ontvangen.

De degressiviteit – minder hoge uitkering na verloop van tijd - blijft behouden maar wordt versterkt. In het nieuwe systeem zal je in het begin een hogere uitkering krijgen dan vroeger, maar die zal veel sneller worden afgebouwd.

De toegang tot het systeem van werkloosheidsuitkering wordt eenvoudiger, met minder voorwaarden en uitzonderingen.

De overheid zal ook meer inspanningen leveren om werklozen terug aan het werk te krijgen. Door de uitkering te beperken in de tijd hoopt de regering langdurige werkloosheid te voorkomen en werklozen aan te moedigen om sneller een nieuwe job te vinden.

Debat in de Kamer

In de Kamer zorgde de hervorming van het werkloosheidsstelsel voor uren-lange debatten.

De voorstanders argumenteren onder meer dat de hervorming nodig is om tegen 2029 een werkzaamheidsgraad van 80% te behalen. Dat is nodig om onze sociale zekerheid betaalbaar te houden.

Bovendien, zo luidt het, heeft elke werkloze er belang bij om snel een job te vinden. Werk is de beste bescherming tegen armoede. Een job hebben is ook een kwestie van waardigheid. Dankzij een job kunnen mensen volwaardig deelnemen aan onze samenleving.

Volgens de tegenstanders is de hervorming niet efficiënt. Een deel van de werklozen die hun uitkering verliezen, zullen bij het OCMW aankloppen, en die hebben niet genoeg personeel om iedereen op korte termijn te begeleiden. Bovendien is het naïef om te denken dat de pakweg 180.000 werklozen die hun uitkering verliezen zomaar de 170.000 openstaande betrekkingen kunnen invullen. Voor heel wat vacatures zijn gespecialiseerde opleidingen vereist. Soms gaat het ook over deeltijds werk of interim-jobs.

En dan is er de realiteit van specifieke groepen. Wat zal er bijvoorbeeld gebeuren met de mantelzorgers? Denk maar aan een ouder die de zorg opneemt voor een zwaar hulpbehoevend kind.

Benieuwd naar alle elementen in het debat?

Je kan de verslagen nalezen op onze website of de vergaderingen herbekijken via ons mediaplatform media.dekamer.be

Uitkering meteen na je studies?

Jongeren die hun studies beëindigd of stopgezet hebben, hebben niet meteen recht op een uitkering. Er is eerst een 'wachttijd', waarin jongeren moeten kunnen aantonen dat ze actief naar werk zoeken. Als ze na die 'wachttijd' nog altijd werkzoekend zijn, hebben ze onder bepaalde voorwaarden recht op een 'inschakelingsuitkering'. Alle voorwaarden staan op www.rva.be.

Wat zijn de gevolgen voor jou?

Als je nog op de schoolbanken zit, denk je wellicht dat dit een ver-van-mijn-bed-show is. Toch heeft de nieuwe wetgeving ook gevolgen voor wie pas afgestudeerd is.

De zogenaamde 'wachttijd' wordt immers gehalveerd van 1 jaar naar 6 maanden. De duur van de inschakelingsuitkering wordt ingekort van drie jaar naar een jaar. Ook voor jongeren verschuift het systeem van 'passieve' uitkeringen naar een actieve ondersteuning, met actieve begeleiding naar werk, met de klemtoon op opleiding – onder meer in knelpuntberoepen – en meer flexibiliteit via allerlei opleidingen.

Daarnaast zal wie ouder is dan 21 jaar minstens een diploma secundair onderwijs moeten hebben om recht te hebben op een inschakelingsuitkering. Die maatregel

moet jongeren aansporen hun studies meteen af te werken of via andere trajecten alsnog een diploma te behalen. Uit de verslagen van de gewestelijke diensten voor arbeidsbemiddeling en van erkende opleidingscentra blijkt dat het behaalde diploma een essentiële rol blijft spelen bij het vinden van werk.

Wel of geen diploma? Groot verschil!

Recente cijfers van zowel het Belgische Statistiekbureau Statbel als van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling (VDAB) tonen aan hoe belangrijk een diploma is bij de zoektocht naar een job. Deze cijfers inspireerden zowel de bevoegde minister als de Kamerleden bij de uitwerking van de nieuwe wetgeving.

Hoeveel schoolverlaters hebben een jaar later nog geen job?

Opleidingsniveau	Na een jaar nog werkzoekend
Zonder diploma secundair onderwijs	23,4%
Met diploma secundair onderwijs	8,1%
Met diploma hoger onderwijs	2,4%

Bron: VDAB schoolverlatersrapport 2025

Ook bij niet-schoolverlaters is er een duidelijk verband tussen opleidingsniveau en werkgelegenheidsgraad.

Opleidingsniveau	Heeft een job
Zonder diploma secundair onderwijs	47,5%
Met diploma secundair onderwijs	68%
Met diploma hoger onderwijs	86%

Bron: Statbel, 25 maart 2025: Werkgelegenheid en werkloosheid

EEN JAAR BIJ HET LEGER?

Word je dit jaar 18? Dan heb je eind vorig jaar een brief van Defensie ontvangen, persoonlijk aan jou gericht. Daarmee wil Defensie je warm maken om na je middelbare school een jaar vrijwillige militaire dienst te doen.

De vrijwillige militaire dienst begint met een opleiding van in totaal 14 weken. Daarbij leer je bevelen opvolgen, samenwerken op het terrein, kaartlezen, met wapens omgaan enz. Tijdens je opleiding verblijf je op een militair kwartier. Daarna ga je als reservist werken voor een eenheid van de Landmacht, de Luchtmacht of de Marine. Je neemt er deel aan oefeningen en operaties en je krijgt ook een netto startersloon van 2.000 euro per maand. Op het einde van het jaar kun je kiezen om beroepsmilitair te worden, reservist te blijven of helemaal te stoppen.

Waarom nu?

Vele jaren lang leek oorlog op het Europese continent iets uit een ver verleden. Iets wat je alleen nog kent uit verhalen van je grootouders of zelfs overgrootouders. Maar sinds de inval van Rusland in Oekraïne is dat helemaal veranderd. Vele politici en burgers vinden dat een sterk leger opnieuw noodzakelijk is om landen met slechte bedoelingen af te schrikken. Alleen op die manier, zo denken zij, kunnen we de vrede bewaren. Daarom koopt Defensie allerlei nieuw militair materieel aan, van F-35 gevechtsvliegtuigen tot systemen om vijandige drones op te sporen en uit te schakelen. En om die reden wil Defensie ook meer militairen in dienst nemen.

Ja, ik wil. Wat nu?

Voordat je je werkelijk kan inschrijven voor het dienstjaar, zul je twee dagen selectieproeven moeten doen. Alleen de beste kandidaten mogen aan hun opleiding beginnen. Begin alvast maar te trainen...

Mag Defensie je wel persoonlijk aanschrijven?

Defensie wil met een brief aan alle 17-jarigen zoveel mogelijk jongeren bereiken, maar eigenlijk mag ze dat niet zomaar. Je identiteitsgegevens zijn immers beschermd. Ook overheidsdiensten zoals Defensie mogen die alleen opzoeken en gebruiken als ze daarvoor de toestemming hebben gekregen van ons allemaal... dus van een meerderheid van de volksvertegenwoordigers in het Parlement. Daarom heeft de Kamer op 9 oktober 2025 een wetsvoorstel goedgekeurd waarin Defensie de toestemming krijgt om de noodzakelijke identiteitsgegevens van alle 17-jarigen op te zoeken in het Rijksregister.

XX/XX/2025

Ministerie van Defensie
Kwartier Koningin Elisabeth
Eversestraat 1, 1140 Brussel

DEFENSIE

.be

Beste jongere,

Gefeliciteerd! Volgend jaar word je 18 jaar, een belangrijke mijlpaal in je leven.

Met deze brief willen we je informeren over een unieke kans die op je pad komt: het **vrijwillig Militaire Dienstjaar**.

Waarom deelnemen aan het Militaire Dienstjaar?

Tijdens het Militaire Dienstjaar draag je actief bij aan de toekomst van ons land, als één van de trajecten binnen een samenlevingsdienst. We moeten voorbereid zijn en paraat staan. Daarvoor bouwen we onze Defensie terug op.

Het Militaire Dienstjaar is volledig **vrijwillig**. Je beslist zelf of je wil deelnemen.

Wat houdt het Militaire Dienstjaar in?

Tijdens het Militaire Dienstjaar ga je 12 maanden voltijds aan de slag. Je wordt gevormd tot militair en je voert militaire taken, oefeningen en operaties uit.

Zowel tijdens als na de opleiding werk je in een kazerne, en het hele jaar door krijg je een **aantrekkelijk loon**.

Dit is een unieke kans om je persoonlijk en professioneel te ontwikkelen, vrienden voor het leven te maken en werkervaring op te doen.

Wat zijn de voordelen van het Militaire Dienstjaar voor jou?

- Je komt terecht in een dynamische en avontuurlijke werkomgeving.
- Je ontwikkelt vaardigheden en ervaringen die de rest van je leven van pas zullen komen.
- Ondertussen verdien je ongeveer 2.000 euro (netto) per maand en kan je een beroep doen op nog andere voordelen (maaltijdcheques, terugbetaling gezondheidszorg, gratis openbaar vervoer, opbouw pensioenrechten ...).

Heb je interesse?

Woon een **informatiesessie** bij (met of zonder begeleider van jouw keuze). Deze sessies worden op verschillende momenten en per provincie georganiseerd en daar kan je al je vragen stellen. Het volgen van een informatiesessie is een voorwaarde om je te kunnen inschrijven.

Kan je **niet aanwezig** zijn op een van de fysieke infosessies of neem je graag wat extra tijd om hierover na te denken? Geen probleem. In dat geval vragen we je om op www.mil.be te kijken waar en wanneer je een online sessie kunt volgen. Praat ook gerust met je ouders of vrienden over deze nieuwe kans.

Kan je dit jaar nog niet deelnemen aan het Militaire Dienstjaar, maar heb je wel interesse om in de toekomst mee te doen? Geen probleem, dat kan, want met dit initiatief richten we ons op jongeren tussen 18 en 25 jaar.

Een debat met vele stemmen

Naar aanleiding van het wetsvoorstel over de brief van Defensie aan alle 17-jarigen werd in de Kamer, en ook daarbuiten, fel gedebatteerd over de zin en onzin van een vrijwillige legerdienst. In welke argumenten kun jij je terugvinden?

- ☐ De vrijwillige militaire dienst biedt je een unieke kans om je land te dienen. Het versterkt je burgerzin.
- ☐ In het leger word je fysiek en mentaal weerbaarder. Ook kun je er jongeren uit allerlei milieus ontmoeten en er vrienden voor het leven maken.
- ☐ Om onze vijanden af te schrikken, hebben we nu eenmaal meer jonge militairen nodig die onze democratie en vrijheden willen verdedigen.
- ☐ Een vrijwillige dienst is niet voldoende. Eigenlijk zouden alle jongeren opnieuw verplicht moeten worden om zich een jaar in te zetten voor de gemeenschap, in het leger of elders (brandweer, sociaal werk...).
- ☐ Waarom jongeren alleen warm maken voor het leger, terwijl er ook heel veel mensen te kort zijn in de zorgsector en het onderwijs?
- ☐ Vooral armere jongeren zullen geneigd zijn om een militaire dienst te doen, omdat ze het beloofde maandloon van 2.000 euro hard nodig hebben. Jongeren uit rijkere gezinnen zullen na hun middelbare school gewoon hun studies voortzetten, want zij hebben dat geld niet nodig. Dat vergroot de ongelijkheid tussen arm en rijk.
- ☐ 17-jarigen zijn nog minderjarig en kunnen zo'n belangrijke beslissing niet nemen. Licht ook de ouders in of verzend de brief pas als de jongeren 18 jaar zijn.
- ☐ De brief is te vrijblijvend. Militair zijn betekent dat je het land gewetensvol en moedig wil dienen, zo nodig met gevaar voor het eigen leven.
- ☐ Prima dat Defensie jongeren wil bereiken, maar een brief is typisch voor boomers. Defensie moet via eigentijdse kanalen (Instagram enz.) communiceren.

Een beetje geschiedenis...

In België werd de dienstplicht in 1994 enkel opgeschort, niet afgeschaft. De wet die de militaire dienstplicht regelt, bestaat dus nog altijd. Dat betekent dat de dienstplicht in theorie snel opnieuw zou kunnen worden ingevoerd. In de praktijk is dat echter niet mogelijk. De militaire kwartieren van Defensie zijn immers helemaal niet meer uitgerust om duizenden jongeren op te vangen. Daarom kan maar een beperkt aantal jongeren een vrijwillig dienstjaar doen.

www.dekamer.be > doc 0949

DE UITSTAP UIT KERNENERGIE TERUGGEDRAAID

Al meer dan twintig jaar leeft in België het debat over uitstap uit de kern-energie en herwaardering van de rol van kernenergie in de energiemix. Lange tijd was er de politieke wil om de kerncentrales geleidelijk aan te sluiten, maar die plannen zijn de afgelopen jaren grondig door elkaar geschud. Door de energiecrisis, de afhankelijkheid van buitenlandse fossiele brandstoffen en de klimaatnoodsituatie staat kernenergie weer centraal in het debat. In deze veranderende context heeft België onlangs beslist om het grootste deel van de wet op de kernuitstap van 31 januari 2003 in te trekken.

Tussen 1975 en 1985 bouwde België zeven kernreactoren, verspreid over twee locaties: Doel en Tihange. Maar kort na de eeuwwisseling koos de toenmalige regering voor een geleidelijke uitstap uit kernenergie. De wet van 2003 bepaalde dat de centrales 40 jaar na hun ingebruikname moesten worden gesloten - dus in 2025 voor de meest recente - en verbood de bouw van nieuwe reactoren.

Dit kader is al meerdere keren gewijzigd. De laatste grote wijziging, in april 2024, maakte het mogelijk om de jongste twee reactoren, Doel 3 en Tihange 4, opnieuw op te starten zodat ze tot 2037 in bedrijf kunnen blijven. De vijf andere reactoren werden definitief stilgelegd.

De wet van 2003 paste in een context die gekenmerkt werd door de politieke wil om af te stappen van kernenergie. Destijds ging het debat vooral over de risico's van ongevallen, vervuiling, het opslaan van radioactief afval en de noodzaak om hernieuwbare energie uit te bouwen en energiezuinigheid te ontwikkelen.

Een nieuwe situatie

De tijden zijn veranderd. Door de stijgende energieprijzen, de afhankelijkheid van Russisch gas en de uitdagingen van de klimaattransitie is de kwestie van kernenergie weer op de agenda gekomen.

Hernieuwbare energiebronnen blijven aan belang winnen, maar hun beschikbaarheid is afhankelijk van natuurlijke factoren zoals wind en zon. Wind- en

zonne-energie zijn niet altijd in dezelfde mate beschikbaar en dus is het moeilijker om vraag en aanbod op elkaar af te stemmen. Kernenergie daarentegen is stabiel, ook al is ze vandaag duurder dan hernieuwbare energie en moeten de grondstoffen nog worden ingevoerd.

Opties open houden

In deze nieuwe context heeft de Kamer op 15 mei 2025 een wetsvoorstel aangenomen dat twee essentiële punten wijzigt:

- De datum voor de uitstap uit kernenergie werd geschrapt: artikel 4 van de wet van 2003, dat kerncentrales verplichtte om 40 jaar na hun ingebruikname te sluiten, werd ingetrokken. Dit betekent dat België geen officiële deadline meer heeft om zijn kerncentrales stil te leggen.
- Gedaan met het verbod op de bouw van nieuwe centrales: artikel 3 van de wet van 2003, dat elke nieuwe nucleaire installatie verbood, werd opgeheven. Dat opent de mogelijkheid om nieuwe kerncentrales te bouwen indien de Staat dat nodig acht.

Het wetsontwerp kreeg ruime steun in de Kamer: alleen de Ecolo-Groen-fractie stemde tegen, de Kamerleden van PS en PVDA onthielden zich bij de stemming.

Door de wet van 2003 te wijzigen, opent België een nieuw hoofdstuk. Ons land stapt niet langer automatisch uit de kernenergie, maar laat de deur open voor nieuwe beslissingen.

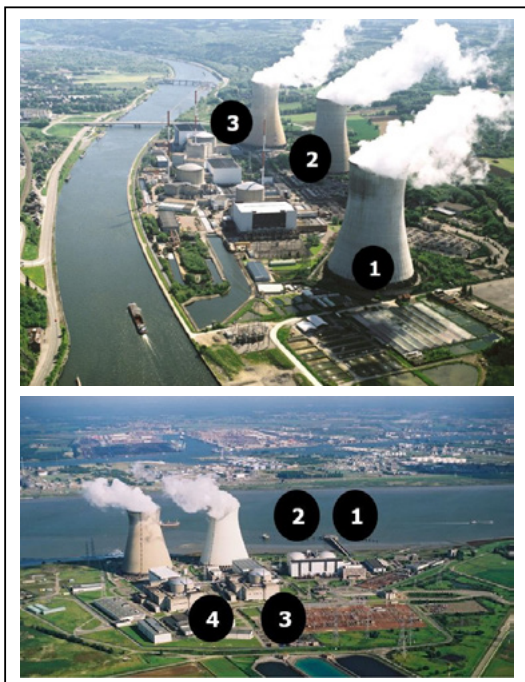
Dit gezegd zijnde, blijven er nog tal van vragen onbeantwoord: welke technologie moet er worden gekozen voor de eventuele bouw van nieuwe centrales, hoeveel moet dat kosten, hoeveel tijd is daarvoor nodig, beschikken we nog over de nodige expertise... om er maar enkele te noemen.

www.dekamer.be > doc 0318

Tihange 1: 01/10/1975 - 01/10/2025

Tihange 2: 01/02/1983 - 31/01/2023

Tihange3: 01/09/1985 - ?

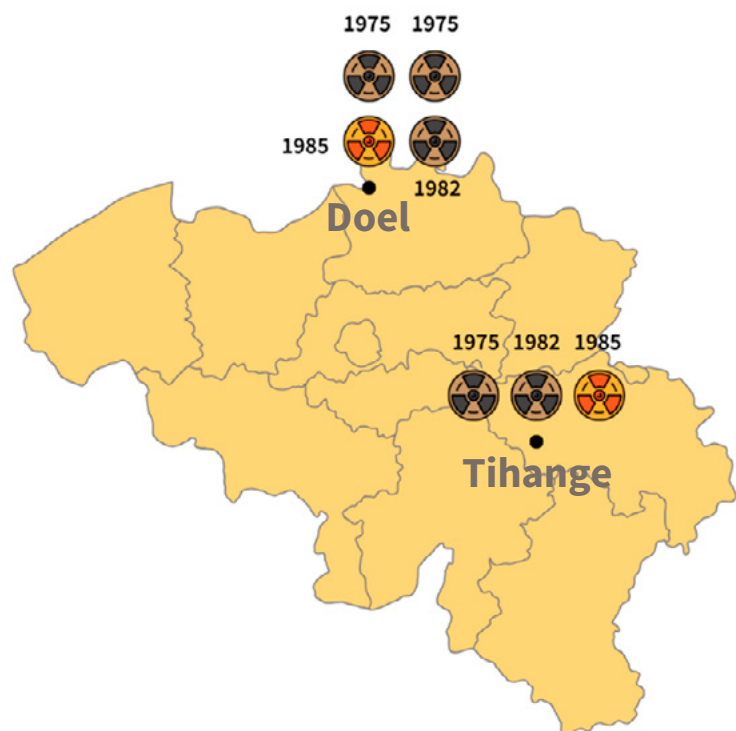

Doel 1: 15/02/1975 - 15/02/2025

Doel 2: 01/12/1975 - 01/12/2025

Doel 3: 01/10/1982 - 23/09/2022

Doel 4: 01/07/1985 - ?

GELD VERDIENEN? TUURLIJK WEL! MEER MOGELIJKHEDEN VOOR JOBSTUDENTEN

Meer uren, jonger beginnen, fiscaal voordelig statuut: goed nieuws voor jobstudenten! De regels rond studentenarbeid krijgen een update, en dat is goed nieuws voor jou en voor elke jongere vanaf 15 jaar die graag wat bijverdient. Vanaf 2025 mag je meer uren werken aan een voordelig tarief én meer verdienen zonder dat je ouders daar financiële nadelen van ondervinden. Ontdek hier wat er verandert en wat dat voor jou concreet betekent.

Hoger plafond

Vanaf 1 januari 2025 mag je als jobstudent 650 uur per kalenderjaar werken zonder dat je sociale bijdragen moet betalen. Voordien lag dat plafond op 475 uur, en de voorbije jaren werd het tijdelijk opgetrokken tot 600 uur. Maar nu is het officieel: die verhoging naar 650 uur wordt permanent.

Al vanaf 15!

Jongeren mogen voortaan vanaf 15 jaar aan de slag, terwijl dat vroeger 16 was. Let wel: Een 15-jarige mag alleen werken als student als hij of zij de eerste twee jaar van het secundair onderwijs heeft afgewerkt.

Wat betekent dat concreet?

Je kunt meer shifts kloppen in je favoriete restaurant — of wat extra werken tijdens de zomer — zonder dat jij of je werkgever meteen meer sociale bijdragen moet betalen. Handig als je spaart voor een reis, je rijbewijs of je kotleven! Maar dat is niet alles. Ook op fiscaal vlak krijgen jij en je ouders wat meer ademruimte. Als je niet meer verdient dan een bepaald bedrag, moet je zelf geen belastingen betalen. Voor het aanslagjaar 2025 was dat €15.585,71. Om fiscaal ten laste van je ouders te blijven, mag je een bepaald bedrag aan inkomsten niet overschrijden. Een deel van wat je verdient als jobstudent wordt niet meegeteld om dat maximumbedrag te bepalen. En dat vrijgestelde bedrag

wordt verdubbeld. Zolang je binnen de grenzen blijft — en die verschillen volgens het Gewest, ontvangen je ouders ook het Groeipakket.

Kort gezegd: Vanaf 2025 mag je als jobstudent 650 uur per jaar werken aan een voordelig tarief. En je mag ook meer verdienen zonder dat je ouders hun voordelen verliezen. Win-win!

Meer werken, meer verdienen, en meer vrijheid — da's mooi meegenomen, toch?

PRAKTISCH:

- De RSZ-controle op je 650 uur gebeurt automatisch via het student@work-platform. Daar kan je ook zien hoeveel uur je al gepresteerd hebt en hoeveel je dus nog kan werken.
- Jij blijft wél zelf verantwoordelijk om ervoor te zorgen dat je het maximumbedrag en het maximum aantal uren niet overschrijdt.

Iedereen blij? Nee!

Niet iedereen juicht de nieuwe regels toe.

Sommige studenten vrezen dat de hogere grens de druk verhoogt om méér te werken, zeker in sectoren waar studenten als goedkope arbeidskrachten worden ingezet. “Ik werk graag, maar ik wil ook genoeg tijd hebben voor mijn studies,” klinkt het bij sommigen.

Universiteiten en hogescholen wijzen erop dat studenten nu al langer over hun studies doen dan de vorige generaties. Als ze nog meer werken, zal dat er niet op verbeteren. Dat kost de samenleving veel geld.

Critici wijzen er ook op dat de lagere sociale bijdragen voor studentenarbeid de sociale zekerheid geld kosten. Omdat werkgevers minder bijdragen betalen op studentenarbeid dan op arbeid in loondienst, loopt de staatskas jaarlijks miljoenen euro's mis.

De discussie is dus nog niet voorbij. Meer werken, meer verdienen, maar ook meer om over na te denken.

www.dekamer.be

> [doc 0443](#) (grens voor studentenarbeid op 650 uur)

> [doc 0963](#) (wetsontwerp diverse bepalingen – art. 120 tot 124)

Op het student@work-platform zie je hoeveel uur je nog kan werken.

HERINNERINGEN LEVENDIG HOUDEN JONG EN OUD SAMEN

Stilstaan bij het verleden... we doen het regelmatig, soms onbewust in onze gedachten, soms bewust bij een herdenking. Met Allerheiligen en Allerzielen denken we aan overleden familie en vrienden, op 11 november herdenken we de Wapenstilstand aan het einde van Wereldoorlog I en op 8 mei de capitulatie van Nazi-Duitsland aan het einde van Wereldoorlog II. Met een resolutie vraagt de Kamer aan de federale regering om herinneringseducatie en burgerschapsvorming inzake het Belgisch verzet tijdens de Tweede Wereldoorlog steviger te verankeren in onze samenleving.

Ook in de Kamer van volksvertegenwoordigers vinden herdenkingen plaats. Zo ontvangen we jaarlijks op 11 november oud-strijders en leden van vaderlandslievende verenigingen en jongeren in het Parlement.

Op 11 november 2025 konden kinderen in de Kamer luisteren naar de pakkende verhalen van acht getuigen die Wereldoorlog II van dichtbij meemaakten. We kozen voor kleine groepjes en ruimte voor interactie. De kinderen hoorden verhalen van mensen die als kind verborgen werden, die als tiener in het verzet gingen en opgepakt werden, die het getto van Warschau overleefden, die weggevoerd werden naar een concentratiekamp of konden ontsnappen en als 13-jarige een lange voettocht huiswaarts maakten. De getuigenissen maken de oorlog en het leed tastbaar, en confronteren de kinderen met de vraag: wat zou ik doen in die situatie?

Het doel van dergelijke ontmoetingen: herinneringen levendig houden. Maar ook:ilstaan bij het verleden en nadenken over hoe we nu en in de toekomst willen samenleven.

Resolutie over herinneringseducatie

De Kamer heeft in 2025 trouwens ook een resolutie aangenomen in verband met herinneringseducatie en burgerschapsvorming inzake het Belgisch verzet tijdens de Tweede Wereldoorlog. De initiatiefnemers vinden het belangrijk om naast de hulde aan de soldaten die in de wereldoorlogen vochten ook aandacht te besteden aan de gewone burgers die – vaak met risico voor eigen leven – in het verzet actief waren: van boodschappen overbrengen, pamfletten drukken, materiaal smokkelen, mensen verbergen voor de vijand tot sabotageopdrachten uitvoeren. Door hun inzet te herdenken, eren we niet alleen hun moed en opoffering, maar leren de huidige en toekomstige generaties ook om waakzaam te blijven voor elke vorm van tirannie.

www.dekamer.be > doc 0265

EEN PETITIE INDIENEN IN DE KAMER

EN GEHOORD WORDEN IN DE BEVOEGDE COMMISSIE

Een petitie indienen in de Kamer, 25 000 handtekeningen inzamelen en vervolgens je punt maken in de bevoegde commissie van de Kamer. Het kan!

Sinds enkele jaren heeft de Kamer daarvoor een online petitieplatform waarmee de indiener zijn petitie kan delen op sociale media. En dat is best handig, want 25 000 handtekeningen inzamelen, het is niet niks. Door een recente wetswijziging heb je daarvoor vanaf nu twee jaar de tijd.

In de oorspronkelijke wet stond verrassend genoeg geen tijdsbeperking voor het inzamelen van handtekeningen en dat werd dus onlangs gewijzigd.

Waarom? Daar zijn verschillende redenen voor. Ten eerste zorgt de tijdsbeperking ervoor dat de Kamer zich alleen buigt over vragen die nog enigszins actueel zijn. Ten tweede, kunnen de diensten van de Kamer hangende petities na verloop van tijd op een wettelijk correcte manier afsluiten. Ten derde is er de privacywetgeving die verbiedt dat persoonsgegevens te lang bewaard worden.

Een petitie indienen bij de Kamer en vragen om gehoord te worden

De voorwaarden

- De petitie bevat een concrete vraag.
- Ze is niet in strijd met de mensenrechten en de fundamentele vrijheden.
- Ze heeft betrekking op een bevoegdheid van de federale Staat.
- De ondertekenaars moeten ten minste 16 jaar oud zijn.
- Je moet 25 000 handtekeningen inzamelen. Ten minste 14 500 ondertekenaars moeten in het Vlaams Gewest wonen, 2 500 in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en 8 000 in het Waals Gewest. Dat aantal moet dus bereikt worden **ten laatste twee jaar na de eerste handtekening** onder je petitie.

PETITIES OP HET PETITIE- PLATFORM – DE CIJFERS (OP 6/1/2026):

- 335 ingediend
- 258 ontvankelijk
- 7 petitie behaalden al de minimumdrempel van 25 000 handtekeningen vereist om in de Kamer gehoord te worden.

➤ Het petitieplatform > dekamer.mijnopinie.belgium.be

ONTSNAPPEN VANAF NU STRAFBAAR

De Kamer keurde eind 2025 een wet goed die voor de gevangenen in ons land twee zaken verandert: ontsnappen wordt strafbaar en voortaan kunnen er in de gevangenis drugtests afgenomen worden.

Wie voortaan probeert te ontsnappen uit de gevangenis, riskeert een extra gevangenisstraf van zes maanden tot drie jaar. Mocht je vroeger dan zomaar uit de gevangenis vluchten?

Als je erin slaagde te ontsnappen zonder geweld te gebruiken of vernielingen aan te richten, kon je daar in het verleden geen extra straf voor krijgen omdat 'vrij willen zijn' werd beschouwd als een primaire, menselijke drang. Maar iemand anders helpen bij een ontsnapping was wel strafbaar. Nu wordt de ontsnapping zelf ook als een strafbaar feit beschouwd, net als het doorknippen of saboteren van een enkelband.

Toch houdt de wet nog een beetje rekening met onze instinctieve drang naar vrijheid: als je geweldloos ontsnapt en je geeft jezelf binnen de 48 uur opnieuw aan, dan vervalt de vervolging.

Verantwoording van de nieuwe wet

Door van de ontsnapping zelf een misdrijf te maken, wordt de wet duidelijker.

Dat hulp bij ontsnappen wél, maar ontsnappen op zich niet strafbaar was, voelde niet logisch aan. De voorstanders van de wet rekenen bovendien op een ontradend effect: wie extra gevangenisstraf riskeert, zal wel twee keer nadenken voor hij of zij de benen neemt. Of niet? Het Parlement stemde niet unaniem voor deze nieuwe regeling. Niet iedereen gaat er dus mee akkoord.

Voor- en tegenstanders

Aan de kant van de voorstanders zien we de regeringspartijen N-VA, MR, cd&v, Les Engagés en Vooruit. Dat is niet verrassend, aangezien de strafbaarstelling was opgenomen in het regeerakkoord. Deze partijen vinden dat de wet tegemoetkomt aan een maatschappelijke wens om ontsnappen strenger te bestraffen en op die manier uitdrukkelijker af te keuren. Ook het Vlaams Belang stemde voor de nieuwe wet.

De tegenstanders zijn Ecolo-Groen, de PS en PVDA-PTB. Zij vinden dit slechts een symboolmaatregel die het aantal ontsnappingen niet zal doen dalen. Ze verwijzen naar cijfers uit landen waar ontsnappen al langer strafbaar is: het aantal gevangenen dat de vrijheid opzoekt, ligt er niet lager. Het grootste probleem vinden zij de overbevolking in de gevangenissen. Het is beter daar de inspanningen op te richten. Bovendien had ontsnappen in het verleden al gevolgen. Wie een ontsnappingspoging ondernam, kreeg sowieso een tuchtstraf en kon verdere uitgaansvergunningen vergeten.

© Belga Image - James Arthur Gekiere

© Belga Image - Eric Lalmand

Drugtests

Samen met het strafbaar maken van ontsnappen, wordt ook het afnemen van drugtests in de gevangenis mogelijk gemaakt. Druggebruik in de gevangenis is een bijzonder groot probleem. Het leidt tot agressie en bendevoorming. De drughandel in de gevangenis is gelinkt aan de zware georganiseerde misdaad. Drugcriminelen zetten hun handel vanuit de gevangenis gewoon voort. Dat creëert niet bepaald een positieve omgeving voor mensen van wie verwacht wordt dat ze hun leven weer op het rechte pad brengen.

Om het afnemen van drugtests mogelijk te maken, was een wettelijke regeling nodig. Een gevangenisdirecteur mag daar niet zomaar zelf toe beslissen omdat het raakt aan iemands persoonlijke integriteit.

Er werd een advies gevraagd aan de Gegevensbeschermingsautoriteit. Ook moest worden onderzocht of het afnemen van drugtests niet in strijd is met de Grondwet en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens.

Drugtests afnemen van gedetineerden wordt weliswaar mogelijk, maar de gedetineerde heeft het recht om een test te weigeren. Er mag ook nooit dwang worden gebruikt om iemand tot een test te dwingen. Een geweigerde test wordt beschouwd als een positieve test en daarop kan een sanctie volgen.

Volgens de tegenstemmers legt de wet te veel de nadruk op bestraffing en te weinig op ondersteuning en zorg.

Hoe komen drugs de gevangenis binnen?

In een ideale wereld zijn er in de gevangenis geen drugs. Hoewel iedereen die de gevangenis binnenkomt, wordt gecontroleerd, is het toch mogelijk spullen binnen te smokkelen. Een zeer beperkt aantal cipiers laat zich wel eens verleiden door het snelle geld dat verdiend kan worden met drugsmokkel. Maar ook bezoekers slagen er af en toe in drugs mee naar binnen te nemen. Ook gevangenen die terugkomen na een uitgaansvergunning, kunnen iets binnen-smokkelen. En dan is er nog het 'overgooien': tennisballen gevuld met drugs, maar ook gsm's of andere voorwerpen worden al eens over de gevangensmuren gegooid.

Voorals cannabis wordt gebruikt in de gevangenissen, maar ook harddrugs, waaronder nieuwe synthetische drugs, vinden hun weg veel te vlot naar de gevangenissen. Drugs binnenbrengen in de gevangenis is uiteraard strafbaar, maar het is moeilijk te controleren. Door een drugtest af te nemen van gedetineerden krijgen de gevangenissen nu de mogelijkheid om de gebruikers aan te pakken.

Tuchtstraf of tuchtsanctie versus gevangenisstraf

Een gevangenisstraf krijg je als je door een rechter wordt veroordeeld op basis van een misdrijf dat je hebt begaan. Het Strafwetboek bepaalt de hoogte van de straffen.

Een tuchtstraf of tuchtsanctie krijg je van de gevangenisdirecteur omdat je de gevangenisregels hebt geschonden.

In het verleden kreeg je voor een ontsnapingspoging zonder geweld of vernieling enkel een tuchtsanctie. Voortaan kan de rechter je ook een gevangenisstraf geven. Voor druggebruik krijg je enkel een tuchtsanctie. De wet benoemt druggebruik immers niet expliciet als een strafbaar feit, het bezit van drugs wel.

www.dekamer.be > doc 0986

Steeds meer stationsloketten gesloten ALS WE NU EENS TREINPUNTEN ZOULDEN INVOEREN?

We kopen met z'n allen steeds vaker onze treintickets en -abonnementen digitaal. De NMBS promoot deze onlineverkoop ook. De digitalisering heeft voordelen. De onlinekanalen zijn 24/7 beschikbaar en voor de NMBS levert het een fikse besparing op. De vervoermaatschappij kan de openingsuren van haar loketten immers beperken tot de spitsuren, of de loketten op sommige plaatsen zelfs helemaal sluiten. Dat gebeurde de voorbije jaren op heel wat plaatsen.

Inclusief is die evolutie allerminst. Niet iedereen vindt zijn weg in de digitale wereld. De Kamer plaatste de kwestie op de politieke agenda en lanceerde voorstellen voor alternatieven. Kunnen treinpunten een (deel van de) oplossing zijn?

Voor al reizigers die aangewezen zijn op fysieke treintickets – bijvoorbeeld omdat ze geen toegang hebben tot het internet, of omdat ze moeite hebben met online-aankopen – dreigen de dupe te worden. In de meeste stations zijn er ticketautomaten, maar ook daarmee kunnen sommige reizigers niet overweg. En wat als ze defect zijn? Je kunt je ticket weliswaar in de trein kopen, maar dan moet je in principe meer betalen.

De Kamer zet de regering aan het werk

En wat als we onze treintickets zouden kunnen kopen in andere verkooppunten, in een krantenwinkel, een supermarkt, ... in de buurt van het station?

In een resolutie vraagt de Kamer aan de federale regering om de piste van de zogenaamde 'treinpunten' te onderzoeken en uit te werken.

Ze vraagt meer bepaald aan de regering om:

- na te gaan welke partners uit de publieke sector (gemeentebesturen, bpost...) en de privésector (supermarkten, tankstations, boekhandels enz.) daarvoor in aanmerking zouden komen.
- de treinpunten uit te testen via een proefproject.
- ervoor te zorgen dat de uitbaters van de treinpunten opgeleid worden en over het nodige materiaal beschikken.
- het proefproject te evalueren en de Kamer begin 2028 te informeren over de resultaten.

Worden treinpunten (een deel van) de oplossing? De bal ligt nu in het kamp van de regering.

www.dekamer.be > doc 0238

WAT IS EEN RESOLUTIE?

Behalve wetten kan de Kamer ook resoluties aannemen. Met een voorstel van resolutie zetten één of meer Kamerleden hun standpunt over een bepaald onderwerp uiteen en vragen ze de regering vervolgens om rond bepaalde maatschappelijke of internationale problemen actie te ondernemen. Aangenomen resoluties hebben geen 'kracht van wet', maar de regering moet de Kamer wel inlichten over de manier waarop ze aan de resolutie gevolg heeft gegeven.

ACTIVITEIT VOOR SCHOLEN

EEN HALVE DAG IN DE HUID VAN EEN POLITICUS KRUIPEN

IETS VOOR JOUW LEERLINGEN?

Democratie en burgerschap staan meer dan ooit in het middelpunt van het maatschappelijke debat. Toch zitten heel wat jongeren met vragen over de werking van ons politieke systeem. En daar willen we graag iets aan doen. We bieden je leerlingen de kans om zich onder te dompelen in de wereld van de politiek door middel van een rollenspel. Met vragen en dilemma's geconfronteerd worden is immers de beste leerschool.

De workshop 'Jouw stem, jouw keuze' is een interactief programma van een halve dag dat we organiseren in samenwerking met *Infor Jeunes Brussel*.

De leerlingen van de laatste jaren van het secundair maken kennis met de rol van politicus/kandidaat die deelneemt aan de verkiezingen en vervolgens met de rol van kiezer.

Op het programma

We overlopen de structuur van het federale België, de samenstelling van de Kamer, het stemrecht en de opkomstplicht. Nadien richten de jongeren, in kleine groepjes, hun eigen partij op. Ze bespreken enkele voorstellen die ze willen realiseren en maken een affiche.

Vervolgens stelt elke 'partij' haar programma voor en probeert ze de andere deelnemers te overtuigen van haar belangrijkste standpunten. Aandachtig luisteren, kritisch nadenken en netelige vragen stellen, om met kennis van zaken te gaan stemmen.

Boeiende debatten

De workshop staat open voor alle onderwijsrichtingen uit heel het land. Dat maakt de debatten alleen maar boeiender.

Bovendien is het Federaal Parlement een tweetalig parlement, en dus verloopt de workshop in het Nederlands en het Frans. Het is voor de jongeren een mooie kans om leeftijdsgenoten uit het andere landsgedeelte te ontmoeten en in contact te komen met de andere taal. Maar geen paniek: alles wordt simultaan vertaald.

Concreet

9.15 uur: aankomst en veiligheidscontrole

10.00 uur: inleiding (plenair, tweetalig)

10.30 uur: de jongeren richten een fictieve partij op en formuleren programmapunten (in kleine eentalige groepen)

11.30 uur: de groepen stellen hun partij voor, vraag- en antwoordsessie (plenair, tweetalig)

12.30 uur: stemmen

13.00-13.30 uur: quiz en bekendmaking van de resultaten (plenair, tweetalig)

Voor wie? 5de, 6de en 7de middelbaar

Waar?

Kamer van volksvertegenwoordigers,
Leuvenseweg 13 – 1000 Brussel

Wanneer?

In het voorjaar 2026 is alles volzet. De datums voor het najaar delen we mee via onze mailing en onze sociale media in april 2026.

Contacteer ons:

communication@dekamer.be

Welkom in de Kamer!

Had je altijd al willen weten hoe het er in een parlement aan toe gaat? Hoe een wet tot stand komt? Wat er besproken wordt tijdens de parlementaire vergaderingen? We zetten de mogelijkheden voor jou op een rijtje.

EEN VERGADERING BIJWONEN

De plenaire vergaderingen en de meeste commissievergaderingen zijn openbaar. Iedereen kan ze bijwonen. Vooraf reserveren hoeft niet.

Surf naar www.dekamer.be om te weten welke vergaderingen wanneer plaatsvinden en wat er op de agenda staat.

Je kan de vergaderingen ook live volgen op onze website. Daar vind je ook de gearcheerde beelden van de voorbije vergaderingen.

EEN RONDLEIDING VOLGEN

Dagelijks, behalve op zondag, vinden er rondleidingen plaats. Een groepsbezoek is gratis en duurt ongeveer anderhalf uur. Een groep bestaat best uit 20 personen. We raden je aan je bezoek minstens twee maanden vooraf te boeken. We ontvangen immers jaarlijks vele duizenden bezoekers uit binnen- en buitenland.

VOLG ONS OP

Een vergadering bijwonen

Leuvenseweg 13
1000 Brussel

Een rondleiding boeken

Tel.: 02 549 82 85
bezoekers@dekamer.be

Meer exemplaren van dit magazine ontvangen?

Een adreswijziging melden?
Laat het ons weten op
communication@dekamer.be

www.dekamer.be

Le magazine
en français

Op dinsdag 21 juli zetten we ter gelegenheid van de Nationale Feestdag onze deuren open voor het publiek. Volg onze sociale media voor meer details!